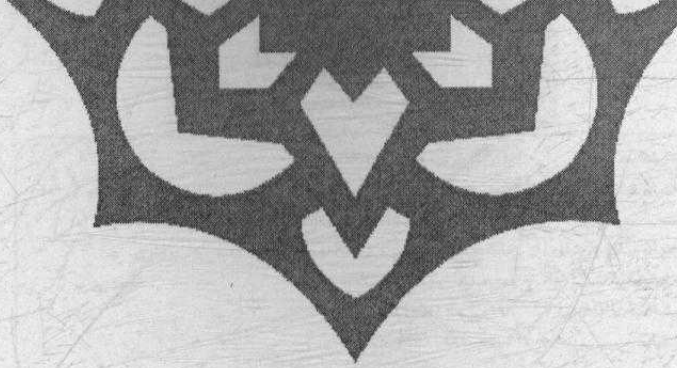

تناسب آیات در سوره دخان

www.ketab.ir

تهیه و تألیف:

فاطمه اباذرپور آری

سرشناسه: اباذرپور آری، فاطمه، ۱۳۵۷ -
 عنوان قراردادی: قرآن، سوره دخان، فارسی - عربی، شرح
 عنوان و نام پدیدآور: Qur'an. Surat al-Dokhan. Persian - Arabic. Commentaries
 مشخصات نشر: تناسب آیات در سوره دخان/ تهیه و تألیف فاطمه اباذرپور آری.
 مشخصات ظاهری: قم: امتداد حکمت، ۱۴۰۰.
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۹۸۱-۰۵-۶
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۹۰-۱۹۸.
 موضوع: تفاسیر (سوره دخان)
 موضوع: تفاسیر شیعه - قرن ۱۴
 موضوع: Qur'an - Shiite hermeneutics - 20th century
 موضوع: قرآن، برگزیده‌ها - ترجمه‌ها
 موضوع: Qur'an. Selections - Translations
 رده بندی کنگره: BP ۱۰۲/۷۸
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۸
 شماره کتابشناختی ملی: ۸۵۶۱۹۶۲

نام کتاب: تناسب آیات در سوره دخان
 نام نویسنده: فاطمه اباذرپور آری
 ناشر: امتداد حکمت
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۹۸۱-۰۵-۶
 سال چاپ: ۱۴۰۰
 نوبت چاپ: اول
 صفحه آرای: علی ملای
 شمارگان: ۵۰۰
 قطع: رقی
 قیمت: ۷۰۰۰۰ تومان
 تلفن مرکزپخش: ۰۹۹۲۸۲۷۱۱۰۵
 کلیه حقوق محفوظ است.

فهرست مطالب

۲۳	مقدمه
۲۷	بخش یکم: کلیات و مفهوم شناسی
۲۸	گفتار اول: موضوع شناسی
۲۹	پیشینه موضوع
۳۱	گفتار دوم: مفهوم شناسی
۳۱	۱. تناسب
۳۱	تناسب در لغت
۳۲	تناسب در اصطلاح
۳۳	۲. معنای مناسبت در علوم
۳۴	۳. علم مناسبت
۳۵	۴. اهمیت و فایده عام تناسب
۳۵	کمک به فهم بهتر معنا در تفسیر قرآن
۳۶	اعجاز قرآن
۳۷	دفع شبهات از قرآن
۳۸	الف. عدم هماهنگی و ارتباط در آیات یک سوره
۳۹	ب. عدم هماهنگی موضوعات مطرح شده در قرآن
۴۰	اثبات نظریه‌ها در علوم قرآن
۴۴	۵. انواع ارتباط در قرآن
۴۷	۶. دانش مناسبت از دیدگاه عالمان مسلمان
۴۹	۷. بررسی ادله مخالفان و موافقان
۵۰	ادله مخالفان علم مناسبت

قرآن کریم کتابی برای همه زمان‌ها است. که در هر دوره‌ای، جلوه‌ای از آن کشف، و چهره‌ای از آن نمایان می‌گردد. امام علی (علیه السلام) در این زمینه می‌فرماید:

«خداوند قرآن را بر پیامبر اکرم (ص) نازل کرد، نوری که خاموشی ندارد، چراغی، درخشنده که زوالی در آن نیست، دریایی که ژرفای آن درک نشود...»^۱

در هر دوره‌ای به همراه پیشرفت علوم مختلف، مفسران علوم قرآنی نیز کشف جدیدی از قرآن، ارائه می‌دهند، به همان ترتیب، شبهات و پرسشهای نوینی درباره قرآن مطرح می‌شود و یا همان اشکالات قدیمی به قالبی جدید درمی‌آید.

از مسایل مطرح در مورد قرآن، وجود هماهنگی در قرآن است که به دو صورت بیان شده است، صورت نخست، تناسب و هماهنگی میان آیات یک موضوع، و دیگری، تناسب میان آیات و سوره‌هایی که در کنار هم قرار دارند این موضوع در اثبات اعجاز قرآن مطرح می‌شود و در بحث توقیفی بودن آیات و سوره‌ها مورد توجه قرار می‌گیرد.

تناسب میان آیات و سوره‌های قرآن از پیش مطرح بوده است، نمونه‌هایی از مناسبت آیات، در کلام اهل بیت (علیهم السلام) از تفسیر قرآن، آمده است اگرچه از آن با این عنوان یاد نشده است. مفسران و اندیشمندان اسلامی بسیاری - چه شیعه و چه سنی - به آن پرداخته‌اند. این مباحث غالباً در مقدمات تفاسیر قرار می‌گرفت، ولی امروزه در میان کتب علوم قرآنی و یا به طور مستقل مطرح می‌شود. ابوبکر نیشابوری در «تفسیر النیشابوری» نخستین کسی است که به این علم توجه کرد، پس عبدالقاهر جرجانی (۴۰۵-۴۷۴ق) در «دلائل الاعجاز»، سپس ثعلبی (۴۲۷-۴۳۷ق) در «الکشف و البیان»، آن گاه ابن العربی مالکی (۴۶۸-۵۴۲ق) در کتاب‌های «سراج المریدین» و «احکام القرآن»، پس از آنها امین الاسلام طبرسی (۴۶۸-

۱. ثُمَّ أُنْزِلَ عَلَيْهِ الْكِتَابُ نُورًا لَا تُلْفَأُ مَصَابِيحُهُ وَ سِرَاجًا لَا يَخْبُو تَوَقُّدُهُ وَ يَخْرُأُ لَا يَذُرُّكَ فَقْرُهُ وَ... محمد بن حسین،

شریف الرضی، نهج البلاغه (صبحی صالح)، قم: هجرت، چاپ ۱، ۱۴۱۴ ق، ص ۳۱۵-۳۱۶.

۵۴۸ق) در «مجمع البیان»، سپس فخر رازی (۵۴۴-۶۰۶ق) در «مفاتیح الغیب»، آن گاه ابن عاشور (۱۲۹۶-۱۳۹۳ق) در «التحریر و التنبیر» است و از معاصرین علامه طباطبایی در «المیزان»، آیه الله معرفت در تمهید، آیه الله جوادی آملی در «تسلیم» و ... به آن پرداختند. از کسانی که به طور اختصاصی در این زمینه کتاب دارند می توان به مرتضی ابروانی: در «تناسب الایات و السور»، عبد الهادی فقهی زاده: در «پژوهشی در نظم قرآن»، محمد علی ایازی: در «چهره پیوسته قرآن» و.. اشاره کرد.

برای رسیدن به مطلوب ابتدا این سوال مطرح شد که چه نوع تناسبی در درون آیات سوره مبارکه دخان وجود دارد؟ این تناسب در میان آیات همجوار و غیرهمجوار نیز دیده می شود؟ ارتباط در میان موضوعات مختلف در سوره چگونه است؟ و همچنین چه تناسبی میان این سوره با سوره پیشین و پسین آن وجود دارد؟

در این تحقیق از نظرات مفسران و پژوهشگران (چه کسانی که بطور وضوح معتقد به علم تناسب بودند و چه افرادی که به شکلی ضمنی به آن معترف هستند)، هم به صورت مکتوب و هم به شکل نرم افزار، استفاده شد.

از این رو نگارنده با توجه به اهمیت این مساله آن را در چهار بخش تنظیم خواهد کرد. این بررسی به عنوان نمونه ای در اثبات تناسب قرآن انجام می گیرد، تا با حصول وجود تناسب در سوره دخان که از حوامیم، و با محوریت رد شبهات از قرآن هستند، اثبات نظریه مناسبت با قاطعیت بیشتری صورت گیرد.